

Výroční zpráva

Východočeské pobočky České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu Pardubice za rok 2017

Východočeská pobočka České společnosti ornitologické při Východočeském muzeu v Pardubicích (dále jen VČP) je regionální pobočkou České společnosti ornitologické (dále jen ČSO) s působností na území Královéhradeckého a Pardubického kraje. Jejím hlavním posláním je sdružovat amatérské ornitology a vytvářet podmínky pro aktivity zacílené na ochranu a výzkum ptáků v regionu a propagaci a popularizaci ornitologie a ochrany ptactva a přírody na veřejnosti.

Kontakt: *Východočeská pobočka ČSO při VČM
Zámek 2
530 02 Pardubice
e-mail: vcpcso@centrum.cz*

Práce výboru pobočky

Výbor se sešel 2x: nový pobočkový výbor (celkem 8 členů), vzešlý z voleb na členské schůzi ze dne 4. 3. 2017, se sešel na výborové schůzi ještě téhož dne (4. 3. 2017), rozděleny byly hlavní povinnosti členů výboru a diskutován postup při novém způsobu zápisu pobočky do spolkového rejstříku. Další schůze proběhla 14. 3. 2017, přičemž byly diskutovány zejména uvažované projekty do budoucna a další směřování VČPČSO, v druhé řadě výbor řešil aktuálně platný zápis do pobočkového rejstříku (ve spolupráci s ČSO). Dále mj. byly diskutovány technické záležitosti interních pobočkových grantů, zapojení již probíhajících ornitologických projektů pod patronaci pobočky (např. ornitologické a ochranné aktivity v Orlickém záhoří) apod.

Výbor nadále pokračuje v účasti ve správních řízeních k žádostem o výjimky z ochrany ptáků a jejich biotopů a využívá k tomu zkušenosti a poznatky svých členů z jednotlivých částí zájmového území (koordinuje Petr Kafka). Koncem roku 2017 nabídl pobočce pomoc s agendou SŘ člen Jakub Hlaváček, což výbor kvitoval s potěšením a pověřil Petra Kafku k další komunikaci s Jakubem Hlaváčkem.

Pobočka se stala vydavatelem knihy „Ptáci Náchodska – dravci“ autora Tomáše Diviše. Tisk knihy pobočka kofinancovala a podílela se na distribuci a prodeji knihy.

Výbor stále více při jednání a rozhodování využívá elektronickou komunikaci vč. hlasování jeho členů a elektronicky vyřizuje stále větší podíl spolkové agendy a komunikace s členy. Veškeré pobočkové dokumenty jsou převáděny do elektronické podoby a ukládány na datové úložiště.

Vlastní aktivity pobočky

1. Akce pro členy

Členské schůze se uskutečnily 2x: dne 4. 3. na zámku v Pardubicích, věnovaná probíhajícímu mapování ptáků (K. Šťastný, K. Hromádko). Proběhla volba nového výboru VČPČSO, který nyní pracuje ve složení: Lukáš Kadava (předseda), Jakub Vrána (místopředseda), Jaroslav Vaněk (hospodář), Jan Krejčík, Luděk Petrilák, Břeněk Michálek, Roman Hellinger, Petr Kafka.

Dne 4. 11. se uskutečnila členská schůze konaná na zámku v Pardubicích, věnovaná nestátním formám ochrany přírody (Josefovské a Komzické louky apod.). V rámci diskuse o pobočkové agendě byly mj. zmíněny publikační aktivity členů pobočky (Vladimír Šoltys, Tomáš Diviš)

Jarní úklid VKP Rozkoš – východní zátoky: už popáté členové naší pobočky uklízeli spolu s rybáři a dalšími uživateli přehrady Rozkoš její pobřeží. Akce se uskutečnila 8. 4. 2017. Součástí akce byla exkurze účastníků s pozorováním ptáků.

Kurz praktické ornitologie: Kurz praktické ornitologie pod patronací VČPČSO a při pořadatelském zajištění členů patronátní skupiny PO Orlické záhoří a A-Rocha proběhl 23. – 27. 6. 2017. Kurz byl zaměřen na začínající zájemce o ornitologii. Účastníci se dozvěděli, jak na určování ptáků podle vzhledu i hlasu a vyzkoušeli si to přímo v terénu. Proběhly ukázky kroužkování a účastníci byli seznámeni s výsledky dlouhodobých monitoringů. Kurz byl kapacitně zcela naplněn.

Loučení s ptáky v NPR Bohdanečský rybník, již po třetí ve spolupráci s AOPK proběhla 28. 10. 2017 populární akce doprovázená workshopy, výstavami a komentovanými exkurzemi na Polákově poloostrově v rezervaci Bohdanečský rybník. VČPČSO vystupovala v roli spolupořadatele akce.

2. Akce pro vlastní členy a veřejnost

Víkendový výzkumný tábor (VVT): Ve dnech 12. - 14. května uspořádala Východočeská pobočka ČSO v oblasti tzv. Malé Hané na Jevíčsku již 24. ročník víkendového výzkumného tábora. Důvodem výběru této oblasti na samém jihovýchodním konci Pardubického kraje byla především neobsazenost kvadrátů letos končícího celostátního mapování hnízdního rozšíření ptáků. K účasti na VVT se sešlo 12 zájemců. Celkem se nám podařilo zaregistrovat úctyhodných 98 ptačích druhů a provést 13 hodinovek ve třech mapovacích čtvercích.

3. Akce pro veřejnost

Vítání ptačího zpěvu: na počátku května jej naši členové organizovali nebo se na organizaci podíleli na několika místech východních Čech za účasti stovek lidí laické veřejnosti. Na těchto akcích je propagována ornitologie, ochrana ptactva a přírody a jsou rozdávány informační a vzdělávací materiály a poskytováno poradenství.

Světový festival ptactva: pod vedením nebo spoluvedením našich členů se uskutečnil v několika dnech na přelomu září a října na několika místech východních Čech a některé návazné akce (jako např. prezentace práce členů pobočky na výlovu Bohdanečského rybníka) pak proběhly i mimo tradiční termín festivalu. Ve vztahu k veřejnosti poskytují naši členové na těchto akcích podobný servis jako při Vítání ptačího zpěvu. Zároveň účastníci ptáky počítají a výsledky předávají přes národního koordinátora do mezinárodní databáze.

4. Odborná a ostatní činnost

Významné ornitologické lokality (VOL): je to interní program pobočky, v němž je registrováno několik desítek rybníků a dalších vodních a mokřadních lokalit v PU a HK kraji s cílem hledat cestou komunikace s jejich vlastníky nebo provozovateli takové způsoby jejich obhospodařování, kdy budou na lokalitě zachovány nebo zlepšovány podmínky pro výskyt ptáků a ochranu stanovištních podmínek. Pobočka spolupracuje s podnikem Povodí Labe, obcemi a dalšími organizacemi na stanovení podmínek při rozšiřování turistických a rekreačních aktivit na přehradě Rozkoš a na řadě dalších lokalit vstupuje do správních řízení i cestou přímé komunikace s vlastníky a nájemci. V závěru roku 2016 se pobočka ústně dohodla s nájemcem lokality VOL pískovny Štít na redukci náletových dřevin na hnízdních ostrovech racků chechtavých, ze strany vlastníka toto v roce 2017 nebylo provedeno.

VČPČSO obdržela od Koalice nevládek Pardubicka (KONEP) a Pardubického kraje ocenění "Nezisková organizace roku 2017". Cenu za pobočku převzal 4. 12. 2017 na galavečeru v Kongresovém centru v Pardubicích Lukáš Kadava. Rovněž další pobočkoví členové byli v roce 2017 oceněni za svoji činnost. Břeněk Michálek (správce Ptačího parku Josefovské louky a člen výboru VČPČSO) a David Číp (předseda ZO ČSOP Jaro Jaroměř a člen VČPČSO) převzali na galavečeru 17. 11. 2017 ocenění Města Jaroměř za záslužnou činnost v oblasti životního prostředí. Břeněk Michálek byl navíc mezi oceněnými v kategorii Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta na loňském, již 18. ročníku broumovského Kapradí, setkání škol a institucí Královéhradeckého kraje, zabývajících se ekologickou výchovou.

Mapování hnízdního rozšíření ptáků: v roce 2017 probíhalo třetím rokem už čtvrté celostátní Mapování hnízdního rozšíření ptáků, kterého se účastní mnoho našich členů zajišťujících vysokou pokryvnost sítě mapovacích kvadrátů v PU a HK kraji. Výbor pobočky opakovaně žádal členskou základnu o maximální terénní úsilí v posledním roce mapování v terénu.

Práce ve specializovaných skupinách a na celostátních akcích: mnozí naši členové se nadále zapojují do monitoringu hnízdišť obou druhů čápů, Jednotného programu sčítání ptáků, Zimního sčítání vodních ptáků, práce ve specializovaných skupinách (dravci a sovy, brodiví, chrástal polní, bahňáci aj.).

Účast na ostatních akcích: velmi dobře jsou našimi členy navštěvovány celostátní odborné a společenské akce, ať již jsou to Aktivity kroužkovatelů, členské schůze ČSO, členské exkurze ČSO, konference, semináře aj.

Část našich členů se intenzivně věnuje svému vlastnímu výzkumnému, monitorovacímu nebo ochrannářskému programu a jeho výsledky publikuje v našem sborníku Panurus nebo i v dalších odborných nebo populárních periodikách.

Popularizace a propagace: řada členů naší pobočky pravidelně pracuje s veřejností na přednáškách a besedách nebo vystupuje v rozhlase, televizi a v tisku, účastní se na různé úrovni jednání v oblasti ochrany ptáků a přírody, poskytuje odborné posudky, provádí management. Webové stránky jsou průběžně aktualizovány a jsou významným nástrojem vzájemné komunikace našich členů a ostatních ornitologů a hlavním komunikačním kanálem pobočky s veřejností. Pobočka má aktivní Facebookový profil (500 sledujících, leden 2018).

5. Ediční činnost pobočky

Sborník ornitologických prací Panurus 26: vyšel v listopadu a členům je k dispozici na objednání nebo na členské schůzi v březnu roku 2017. Panurus 26 (2017) má rozsah 106 stran textu formátu A5 a vydán byl nákladem 250 výtisků. Obsahuje 11 odborných příspěvků o výskytu

a biologii ptáků a ornitologickém dění převážně ve východočeském regionu. Konkrétně je v tomto čísle mimo jiné podrobně zpracována avifauna Třesického rybníka v letech 2007–2016, faunisticky cenné je i první zdokumentované zahníždění kormorána velkého (*Phalacrocorax carbo*) v Ptačí oblasti Rožďalovické rybníky na Jičínsku v roce 2013, nebo zastižení již několik desetiletí vyhynulého skalníka zpěvného (*Monticola saxatilis*) v Podkrkonoší na jaře 2016. Velmi záslužné je i otištění kompletní bibliografie emeritního zoologa Východočeského muzea v Pardubicích RNDr. Jana Sklenáře zpracované při příležitosti jeho osmdesátiletého jubilea. Díky plnobarevnému tisku mohly být v tomto čísle otištěny i cenné dokumentární avifaunistické fotografie z regionu východních Čech.

Zpravodaj pobočky: vyšel letos 2x (č. 67 až 68) – každé číslo obsahuje všechny informace potřebné pro členy, jako pozvánky na čl. schůze, oznámení pobočkových akcí s pozvánkami a informacemi, zápisy z čl. schůzí, informace o činnosti výboru, pokladní zprávy, výročí členů a zprávy osobní, pozvánky na akce jiných poboček a ČSO, metodické pokyny, krátké příspěvky apod.

Tomáš Diviš – Ptáci Náchodska – dravci: kniha přináší na 108 stranách zvětšeného formátu B5 informace o hnízdním prostředí, umístění hnízd, potravě mláďat i dospělých, kroužkování, etologii, hnízdní biologii a samozřejmě také o rozšíření a početnosti celkem 22 druhů dravých ptáků zjištěných v oblasti severovýchodních Čech. Vše je doplněno velkým množstvím autorových barevných fotografií, grafů a diagramů i přehledných tabulek. Přestože kniha obsahuje informace shromážděné především z regionálního výzkumu, má díky velkému množství dat o jednotlivých druzích dravců minimálně celorepublikový význam.

Počet členů pobočky

K 31. 12. 2017 měla naše pobočka 217 členů.

V Pardubicích 15. 1. 2018, předseda Lukáš Kadava

Zpráva o hospodaření VČP ČSO za rok 2017

Příjmy v roce 2017

Příspěvky včetně podílu na příspěvcích z ČSO : 12.360,-
Dary : 6.790,-
Prodej literatury a propag. předmětů : 19.430,-
Vklady na tisk knihy Ptáci Náchodska – Dravci : 47.970,-
Grant od Pardubického kraje : 14.000,-
Poplatky účastníků ornitolog. kurzu : 30.700,-
Podíl účastníků VVT na ubytování : 2.400,-
Příjmy celkem : 133.650,-

Výdaje v roce 2017

Tisk sborníku Panurus : 22.413,-
Tisk knihy Ptáci Náchodska – Dravci : 57.970,-
Náklady na webové stránky : 1.452,-
Poštovné, kancelářské potřeby : 2.142,-
Tisk Zpravodaje : 880,-
Občerstvení na brigádu na Rozkoši : 280,-
Ubytování VVT : 4.800,-
Výdaje na ornitolog. kurz v Orlickém Záhoří: 20.224,-
Cestovné (přednášející na schůzi pobočky) : 1000,-

Celkem výdaje : 111.339,- Kč

Hospodářský výsledek za rok 2017 : 22.311,-

Stav financí k 31.12.2017 :

Účet : 173.625,67 Kč

Pokladna : 14.192,- Kč

Celkem : 187.817,67 Kč

V roce 2017 pobočku finančně podpořili tito dárci :

3.000,- Kč Jan Hagara, 1.000,- Kč Jan Svěcený, 400,- Kč Miroslav Dusík, Michal Staněk, Radek Smolík, 200,- Kč Jana Kubová, Břeněk Michálek, 100,- Kč Světlana Vránová, Jaroslav Vaněk, Václav Koza, Lubomír Chmelař, Tomáš Diviš, Michal Diviš, Martin Pavlík, Mirek Kollert, Martin Fejfar, Martin Paclík, 50,- Kč Jiří Mach, Jan Krejčík
Všem dárcům děkujeme !

Zpracoval :

Jaroslav Vaněk